

POZNÁMKY:

1. Tvary s příponou **-айший** se tvoří rouze od přidavných jmen, u nichž se těpí **к, г, х в ч, ж, ш**: крепчайший – крепчайший, строгий – строжайший, тихий – тишайший. V ostatních případech se přirojuje přípona **-ейший**. **Рйзвук** je na stejném místě jako u jednotného tvaru 2. stupně: интереснее – интереснейший, яснее – яснейший. Přípona **-айший** je vždy přízvučná. Jednotné tvary se používají převážně v přívlakstu.
2. Jednotné tvary 3. stupně většinou označují velmi vysoký stupeň přízvalu (**elativ**): важнейшая проблема – nejdůležitější (velmi důležitý) problém, добрейший человек – velmi dobrý člověk, талантливейший студент – velmi nadaný student, мельчайшие подробности – nejmenší podrobnosti apod.
3. Opisné tvary se **самый** jsou stylisticky neutrální, se slovem **наиболее (наименее)** se používají spíše v knižním stylu. Používá se jich v přívlakstu i v přísudku.
4. Opisné tvary se slovem **всех (всего)** se užívají rouze v přísudku. **Всех** se používá tehdy, jestliže porovnáváme osoby nebo věci stejného druhu: Он умнее всех. Это здание красивее всех (зданий). **Всего** se užívá tehdy, jestliže porovnáváme s ostatními druhy: Здоровье дороже всего.
5. U několika přidavných jmen je možno tvořit třetí stupeň předponou **наи-** (rozor na pravopis!): наилучший, наименьший, наихудший, наибольшй, наивысший. Užívají se zejména v knižním stylu.

Зájмена

Зájмена osobní

Једнотné čísло

	1. osoba	2. osoba	3. osoba	mužský rod	ženský rod	střední rod
1.	я	ты	он	она	оно	оно
2.	меня	тебя	его	её	его	его
3.	мне	тебе	ему	ей	ему	ему
4.	меня	тебя	его	её	его	его
6.	(обо) мне	(о) тебе	(о) нём	(о) ней	(о) нём	(о) нём
7.	мной (мною)	тобой (тобою)	им	ей (ёю)	им	им

Множné čísло

	1. osoba	2. osoba	3. osoba	pro všechny rody
1.	мы	вы	они	они
2.	нас	вас	их	их
3.	нам	вам	им	им
4.	нас	вас	их	их
6.	(о) нас	(о) вас	(о) них	(о) них
7.	нами	вами	ими	ими

POZNÁMKY:

1. Stojí-li před zájmenem 3. osoby vlastní předložka, má zájmeno na začátku **н-**. Srovnej: без него́, от неѐ, к ним, с ней. Po druhotných předložkách se **н-** předsouvá: благодаря́ ему́, вопреки́ ей.
2. V 7. pádě zájmena **онá** se po předložkách užívá tvar **ней** (говорить с ней), v bezpředložkovém spojení tvar **ёю** (довóлен ёю). V 7. pádě zájmen **я, ты** jsou tvary **мнóю, тобóю** knižnější.

ZVRAŤNÉ ZÁJMENO OSOBNÍ

1.	–
2.	себя́
3.	себе́
4.	себя́
6.	(о) себе́
7.	собой (-ою)

Toto zájmeno nemá 1. pád a na rozdíl od češtiny nevyjadřuje vzájemnost. Ta se v ruštině vyjadřuje spojením **друг друга**, v němž se skloňuje druhá část: избегать друг друга – vyhýbat se sobě navzájem, выхýбат se jeden druhému, помогать друг другу – pomáhat si (navzájem), любить друг друга – milovat jeden druhého, любить se (navzájem), заботиться друг о друге – pečovat o sebe navzájem, заботит se jeden o druhého, за́ниматься друг другом – zajímat se o sebe navzájem, за́нимат se jeden o druhého, нарѐ. Jsou se sebou (navzájem) spokojeni. – Они́ дово́льны друг другом.

Zájmena přivlastňovací

Jednotné číslo

Mužský rod	Ženský rod	Střední rod
1. мой	моя́	моѐ
2. моего́	моѐй	моего́
3. моему́	моѐй	моему́
4. мой, жив. моего́	мою́	моѐ
6. (о) моѐм	(о) моѐй	(о) моѐм
7. моѐм	моѐй	моѐм

Множné číslo pro všechny rody

1.	моѐ
2.	моѐх
3.	моѐм
4.	моѐй, жив. моѐх
6.	(о) моѐх
7.	моѐми

Jednotné číslo

Mužský rod	Ženský rod	Střední rod
1. наш	наша́	наше́
2. нашего́	нашей	нашего́
3. нашему́	нашей	нашему́
4. наш, жив. нашего́	нашу́	наше́
6. (о) нашем	(о) нашей	(о) нашем
7. нашим	нашей	нашим

Множné číslo pro všechny rody

1.	наши
2.	наших
3.	нашим
4.	наши, <i>živ.</i> наших
6.	(о) наших
7.	нашими

POZNÁMKY:

1. Jako zájmeno **МОЙ** se skloňují zájmena **ТВОЙ**, **СВОЙ**; jako zájmeno **НАШ** se skloňuje zájmeno **ВАШ**. Přízvuk je u typu **МОЙ** na koncovce, u typu **НАШ** na kmeni.
2. Přivlastňovací zájmena 3. osoby **ЕГО**, **ЕЁ**, **ИХ** se nesklonují a nikdy se před ně nepředsouvá **Н**. Srovnej: без его помощи, к её брату (к jejímu братovi), от их родителей арод.

Зájmena тázací a vztažná

1.	кто	что
2.	кого	чего
3.	кому	чему
4.	кого	что
6.	(о) ком	(о) чём
7.	кем	чем

POZNÁMKY:

1. Zájmena **какой**, **который** se skloňují jako přídavná jména tvrdá.
2. Zájmeno **чей** se skloňuje jako přídavné jméno typu **вóлчий**.

3. Zájmeno **скóлько** se skloňuje takto: 1. скóлько, 2. скóльких, 3. скóльким, 4. скóлько, *živ.* скóльких, 6. (о) скóльких, 7. скóлькими.

4. Českému **jehož**, **jejíž**, **jejichž** odpovídá ruské **котóрого**, **котóрой**, **котóрых**, které se klade za podstatné jméno, k němuž se vztahuje: Товáрна, jejíж výгробку ... Фáбрика, издéлия котóрой ...

5. **Какóв**, **-á**, **-ó**, **-ы** se používá pouze v přísudku: Какová здесь река? Jaká je tady řeka? Каковы результаты испытáний? Jaké jsou výsledky zkoušek?

6. Českému **соž** odpovídá ruské **что**: Приехала к nám návštěва, соž jsme пеšekali. Приехали гости, что мы не ожидали.

7. Zájmena **котóрый** se užívá především jako vztažného zájmena ve vedlejší větě: Книга, котóрая лежит на столé, переведена с русского языка. V otázkách se v ruštiné na rozdíl od češtiny užívá převážně zájmena **какой**: Ктерé языку студиуеš? – Какие языки ты изучаешь? Ve kterém časopise jsi to četl? – В каком журнале ты это читал? Ve kterém госе ses нагодил? – В каком году ты родился? Ктерé шаты si возьмеš? – Какое платье ты наденешь? Коликáтого је dnes? – Какое сегóдня число? Ale pozor! Колик је hodin? – Котóрый час? (Скóлько времени?)

Зájmena ukazovací

Jednotné číslo

	Муžský rod	Женский род	Střední rod
1.	этот	эта	это
2.	этoго	этoй	этoго
3.	этoму	этoй	этoму
4.	этoт <i>živ.</i> этoго	этy <i>živ.</i> этoй	этo <i>živ.</i> этoму
6.	(об) этoм	(об) этoй	(об) этoм
7.	этим	этoй	этим

Множné číslo pro všechny rody

1.	эти	те
2.	этих	тех
3.	этим	тем
4.	эти, жив. этих	те, жив. тех
6.	(об) этих	(о) тех
7.	этими	тѣми

POZNÁMKY:

1. Zájmeno **этот** ukazuje na bližší předmět, **тот** na vzdálenější. Pro uvedení vedlejší věty se užívá zájmena **тот**: тот, который..., та, которая..., те, которые..., тот, кто..., тот, когда... (Необходимо уделять внимание тем предприятиям, которые работают на экспорт.)
2. Spojení **тот же, этот же, тот (же) самый, этот (же) самый** překládáme slovy **тот же, тот (же) самый, этот (же) самый** překládáme slovem **тот же**. Vyraz **тем самым** překládáme slovem **тím** nebo **так**: Тем самым можно повысить производительность труда.
3. Zájmeno **такой** se skloňuje jako tvrdá přídavná jména. **Такое, -а, -о, -ы** se používá jen v přísudku: Такое закон. Такой же закон.
4. Zájmeno **столько** se skloňuje takto: 1. столько, 2. столько, 3. столько, 4. столько, жив. столько, 6. (о) столько, 7. столькоими.
5. Ve funkci ukazovacích zájmen se používá zejména v odborném stylu i jiných druhů slov: **настоящий, следующий, данный, последний**, пар. **настоящее письмо** – tento dopis; **будем обсуждать следующие проблемы ...** budeme projednávat tyto (nasledující) problémy, в данном случае – в tomto případě; **пришли все, и Иванов**. Последний опоздал на 20 минут. Пришли все, и Иванов. Ten se opozdil o 20 minut.

Зájмена určovací

Јednotné číslo

	Муžský rod	Женский род	Střední rod
1.	весь	вся	всѣ
2.	всего	всей	всего
3.	всему	всей	всему
4.	весь, жив. всего	всю	всѣ
6.	(обо) всѣм	(обо) всей	(обо) всѣм
7.	всем	всей	всем

Множné číslo pro všechny rody

1.	все
2.	всех
3.	всем
4.	все, жив. всех
6.	(обо) всех
7.	всѣми

Јednotné číslo

	Муžský rod	Женский род	Střední rod	Множné číslo pro všechny rody
1.	сам	самá	само	самі
2.	самого	самой	самого	саміх
3.	самому	самой	самому	самім
4.	сам жив. самого	самоё (саму)	само	самі жив. саміх
6.	(о) самом	(о) самой	(о) само	(о) саміх
7.	самім	самой	самім	саміми